

// Cicle de Cinema i Drets dels Infants

2014-2015

El dret a créixer
en família

25è aniversari de la Convenció
sobre els Drets de l'Infant

Guia didàctica

Cicle Mitjà d'Educació Primària

Material didàctic elaborat per © Teleduca. Educació i Comunicació

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

Coincidint amb el 25è aniversari de l'aprovació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant i donat que 2014 ha estat declarat l'Any Internacional de la Família, dediquem el **Cicle de Cinema i Drets dels Infants (CCDI)** d'enguany a pensar i debatre sobre la importància que té l'entorn familiar en el desenvolupament de l'infant com a persona. Es tracta de posar en relleu el paper educador de la família –tingui la configuració que tingui-, i la funció primordial que juga d'acompanyament respectuós i d'integració dins de la societat.

De la mà d'aquesta nova edició del CCDI, volem oferir recursos per analitzar tant els drets dels infants com les possibles vulneracions que puguin patir en els espais de convivència familiar. Aquests recursos emanen de la legislació bàsica: Declaració Universal dels Drets Humans, Declaració dels Drets de l'Infant, Convenció sobre els Drets de l'Infant i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona.

Al **cicle mitjà d'educació primària** agafem com a punt de partida la pel·lícula ***El viatge de l'emperador***. D'una manera impactant, aquest film evidencia la concepció acollidora i fins i tot entregada que té la parella progenitora de l'arribada d'un nou nat. El documental presenta tot el procés d'anidament i primera criança d'un petit pingüí per part de la seva mare i el seu pare. Malgrat els perills externs i la duresa climatològica de l'Antàrtida, el pollet gaudeix d'un entorn comunitari que afavoreix el seu creixement i ple desenvolupament, sempre en un ambient d'estimació i cura.

De nou, el **recorregut pedagògic** que us proposem va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo i enriquir-lo, comptem amb el [Bloc](#) on hi ha disponibles els materials de suport pedagògic, les creacions de l'alumnat, la informació de les sessions familiars i eines d'interacció entre tots i totes.

El dret a créixer en família

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.2. Objectius pedagògics i competències bàsiques

1. Competència social i ciutadana

- Identificació dels drets i deures individuals i col·lectius recollits en les declaracions universals.
- Valoració de les normes de convivència que han de regular les relacions socials a les famílies, l'escola i la ciutat.
- Desenvolupament de la capacitat d'expressió d'opinions i judicis de forma assertiva.
- Pràctica de normes cíviques i assumptió de rols per mitjà del joc i la simulació.

2. Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Desenvolupament de les capacitats emocionals i cognitives de presa de decisions i autonomia personal.
- Identificació dels propis prejudicis i rebuig de comportaments i actituds discriminatòries (sobretot sexistes i racistes).
- Valoració de la igualtat de drets d'homes i dones en les famílies i en qualsevol àmbit personal i social.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Reconeixement dels valors comuns en les diferents manifestacions de la diversitat i dels valors de les dones que han estat tradicionalment marginats per la societat.
- Manifestació d'actituds de cooperació i solidaritat davant els problemes i les necessitats dels altres.
- Adquisició de consciència de les pròpies capacitats (intel·lectuals; emocionals, físiques), i també dels processos i les estratègies necessàries per a desenvolupar-les.
- Valoració de la capacitat per adaptar-se a una realitat en constant evolució, per mitjà d'actituds flexibles i obertes.

4. Tractament de la informació i competència digital

- Cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació.
- Desenvolupament de l'hàbit d'observar i interpretar críticament la representació de la realitat a través del cinema i altres mitjans de comunicació.
- Transformació de la informació en coneixement. Comprensió de la informació per integrar-la en els esquemes previs de coneixement.
- Comunicació dels coneixements adquirits emprant, de manera creativa, recursos expressius que incorporin, no solament diferents llenguatges i tècniques específiques, sinó també les possibilitats que ofereixen les TIC.

5. Competència comunicativa i lingüística audiovisual

- Utilització de diversos llenguatges com a instruments de comunicació per fer possible la construcció i comunicació dels coneixements, la representació, interpretació i comprensió de la realitat, i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.
- Desenvolupament de la capacitat d'expressió d'opinions i judicis de forma assertiva.
- Exploració de la interacció i el diàleg amb altres persones com a forma de relació i d'apropar-se a altres cultures; (...) aprofundiment en la interpretació i la comprensió de la realitat que ens envolta i el món.
- Construcció de coneixements i pensament social crítics, tant en el tractament de la informació com en el domini de recursos comunicatius diversos, amb l'objectiu de facilitar la comunicació del coneixement i compartir-lo.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.3. Drets a treballar

1. Dret de l'infant a ser protegit des de l'estadi previ al naixement i sobretot en les primeres etapes de la vida.
2. Dret de l'infant a ser acollit en un entorn familiar on rebi amor i protecció.
3. Dret a la cura per part de la mare, el pare, la família i la comunitat.
4. Dret a un acompanyament compartit entre ambdós progenitors durant la criança i tot el procés d'educació del fill o la filla.

haurà de créixer a l'emparança i sota la responsabilitat dels seus pares i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material; llevat de circumstàncies excepcionals, l'infant de tendra edat no serà separat de la seva mare.

[Declaració dels Drets de l'Infant \(completa\)](#)

[Declaració dels Drets de l'Infant \(abreujada\)](#)

1.4. Marc legal relacionat

La pel·lícula *El viatge de l'emperador* permet treballar amb l'alumnat el marc legal que recull els drets humans i els drets de la infància en la línia que us marquem a continuació:

Declaració Universal dels Drets Humans

Article 16. (...) La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

[Declaració Universal dels Drets Humans \(completa\)](#)

[Declaració Universal dels Drets Humans \(lectura fàcil\)](#)

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 4. L'infant (...) tindrà dret a créixer i a desenvolupar-se en bona salut; i amb aquest fi caldrà proporcionar-li, tant a ell com a la mare, atencions especials, tant prenatals com postnatales. L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, esbarjo i serveis mèdics adequats.

6. L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible,

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Preàmbul. Amb el convenciment que la família, com a grup fonamental de la societat i com a medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència necessàries per a poder assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat (...).

Els Estats membres reconeixen que l'infant, per aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió.

Article 18.1. Els Estats membres han d'esmerçar els seus millors esforços a assegurar el reconeixement del principi que el pare i la mare tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament de l'infant. Els pares i les mares o, si falten, els tutors legals tenen la responsabilitat primordial de l'educació i desenvolupament de l'infant. L'ur preocupació fonamental ha de ser l'interès primordial de l'infant.

Article 24. Dret a la salut

24.2. d) Assegurar atenció sanitària prenatal i postnatal a les mares.

[Convenció sobre els Drets de l'Infant \(completa\)](#)

[Convenció sobre els Drets de l'Infant \(resumida\)](#)

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.4. Marc legal relacionat

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Article 13. Vida personal i familiar

2. L'Ajuntament de Barcelona ha de posar a l'abast de les famílies els instruments i recursos necessaris perquè desenvolupin el paper d'unitat bàsica de la societat i nucli socialitzador i protector dels menors, amb especial atenció a les situacions familiars específiques, com ara aquelles que tenen un malalt o una persona d'edat avançada al seu càrrec, les famílies nombroses o aquelles de caràcter monoparental.

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral. En particular:

- Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(completa\)](#)

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(lectura fàcil\)](#)

- 1. Dret de l'infant a ser protegit des de l'estadi previ al naixement i sobretot en les primeres etapes de la vida.**
- 2. Dret de l'infant a ser acollit en un entorn familiar on rebi amor i protecció.**
- 3. Dret a la cura per part de la mare, el pare, la família i la comunitat.**
- 4. Dret a un acompanyament compartit entre ambdós progenitors durant la criança i tot el procés d'educació del fill o la filla.**

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol: ***El viatge de l'emperador***
Títol original: *La marche de l'empereur*
Documental de ficció
Director: Luc Jacquet
França
Any d'estrena: 2005
Durada: 85 minuts
Versió catalana

2.2. Sinopsi de l'argument

Cada any, a la tardor, milers de pingüins emperador deixen el mar per iniciar un llarg viatge cap a l'interior de l'Antàrtida. Habiten una zona on cap altre animal s'atreveix a endinsar-se en aquest període. A l'hivern les temperatures poden arribar al 60° sota zero.

El motiu d'aquesta llarga travessia és protegir-se mentre s'aparellen, gesten i incuben els ous, d'on naixeran les seves cries.

El documental ens fa participants de la increïble aventura de supervivència que viuen les mares i els pares pingüins. Sota situacions climatològiques extremes, tenen cura i protegeixen primer els ous i després els petits pollets.

[Tràiler \(en castellà\)](#)

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

La protagonista de la pel·lícula és la família i s'incideix en el rol de protecció que juga davant l'arribada d'una nova cria. Totes les atencions de la parella de pingüins giren exclusivament al voltant d'assegurar el ple desenvolupament de l'ou i del pollet.

El film ressalta una actitud del pare i la mare que prioritza, per damunt de tot, l'interès de l'infant. Apunta els mateixos principis que recull la legislació bàsica sobre els drets dels infants.

A ***El viatge de l'emperador*** s'evidencien sobretot les relacions que s'estableixen entre els membres del nucli familiar però el relat també ens remet al paper de la família en sentit ampli i al de la comunitat.

Tota la colònia de pingüins protagonitza un periple on els pares i les mares mostren una dedicació pacient i absoluta a l'acció *gestadora*, incubadora i de criança.

Abans d'arribar al món el petit pingüí (cap a meitat de la pel·lícula), assistim a una entrega total dels seus progenitors (mascle i femella) per garantir el naixement del pollet.

Pare i mare realitzen sacrificis increïbles. Per exemple, els pingüins adults viuen un dejuni de mesos, el mascle assumeix un estatisme quasi total per incubar l'ou sota les ventades gèlides de l'Antàrtida, mentre la mare refà el llarg viatge al mar per alimentar-se i retorna per nodrir el recent nascut. També surt la defensa aferrissada del pollet contra els intents de robatori per part d'altres pingüins femella que han perdut llurs fillets. Tota la trama es desplega amb l'únic objectiu de garantir la supervivència del nounat i també de l'espècie.

La pel·lícula presenta la família de forma integrada en la comunitat de pingüins. Sense la força de tots plegats seria impossible que aquest cicle de vida reeixís, ja que les situacions extremes de l'entorn només són superables amb la col·laboració i el suport mutu dins de la colònia.

L'aventura del pingüí emperador es pot veure com una paràbola de la societat humana per incidir en la importància de l'amor i la protecció dels pares i les mares envers els seus fills i filles.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió de la pel·lícula

Elements contextuais:

La producció de la pel·lícula va suposar tot un repte i un gran desafiament. Va requerir una estreta col·laboració de l'equip de rodatge amb l'[Institut Polaire Français](#), instal·lat a l'Antàrtida i dedicat a la recerca. El director d'aquest centre comenta que cada estiu i primavera acullen un equip o altre que realitza reportatges de la fauna de l'entorn però afirma que aquella vegada va ser el primer cop que es duia a terme una filmació en l'època freda i, a més, tan endinsada al pol Sud. El que mostra la pel·lícula és, per tant, tota una primícia adreçada al gran públic.

El director de la pel·lícula ja era biòleg abans de dedicar-se a fer documentals. Luc Jacquet explica que aquesta proesa tan singular del pingüi emperador és meritòria de convertir-se en una llegenda ancestral, com ho són l'ós polar, el lleó dels Massai o el tigre de Bengala. Per a ell, avui dia encara no és així perquè l'aventura d'aquesta espècie de pingüins es produeix en una terra inhabitada, on la humanitat no hi ha viscut mai.

El director d'*El viatge de l'emperador* se sentia molt motivat per relatar la història alligadora d'un animal sovint considerat com a maldestre i, fins i tot, ridícul. Volia incidir en el fet que, any rere any, les colònies de pingüins emperador (quan crien) realitzen una proesa duríssima i mostren un comportament exemplar.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió de la pel·lícula

Elements narratius:

L'equip creatiu defineix la pel·lícula com un *documental de ficció*. El director, Luc Jacquet, comenta que pretenia explicar l'aventura d'un personatge inserit en el medi natural però fent servir les eines pròpies de la ficció: guió preestablert, voluntat de crear un imaginari, identificació de personatges, delimitació d'un espai i un temps, superació d'un conflicte, articulació de la història en situacions i escenes, entre d'altres.

No es tracta d'un *típic* documental. ***El viatge de l'emperador*** fuig del didactisme i la mirada descriptiva dels documentals de natura. Per contra, proposa una mirada subjectiva i empàtica amb els personatges, als quals utilitza per explicar una història que transcendeix l'esfera natural.

Aquest tractament ficcionat no ens ha de fer dubtar del caràcter documental de la pel·lícula. No hem de confondre realitat i ficció amb veritat i mentida. De fet, el realitzador d'aquesta història argumenta que la seva formació científica va ensenyar-li a entendre que observar la natura amb un instrument (un microscopi, una càmera) canvia l'objecte observat.

Enfocar la realitat des d'un punt de vista concret ajuda a mostrar situacions que abans no es percebien. L'observació i la captació d'imatges ve seguida de tota una feina a la sala de muntatge per explicar-les, narrar-les i omplir-les de sentit. El fet d'articular-les segons uns codis narratius no vol dir que, forçosament, es manipulin i es falsegin. Podria ser, però aquí no és el cas.

El documental es narra en primera persona, atorgant veu als protagonistes de la història. Els mateixos pingüins expliquen els detalls de l'aventura que viuen. Aquest recurs narratiu reforça el tractament subjectiu de la pel·lícula.

Això li permet defugir el caràcter científic i li aporta un to emotiu capaç de connectar molt bé amb els espectadors i les espectadores, sobretot si són infants.

Cal ressaltar que aquesta atribució de veu i pensament als pingüins d'***El viatge de l'emperador*** no té res a veure amb la clàssica *humanització* dels dibuixos animats de les pel·lícules de la factoria Disney.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.5. Informacions d'interès sobre la pel·lícula

La pel·lícula es va rodar durant dotze mesos. En principi havien de se'n anar de principis de març a mitjans de desembre, és a dir, des de l'inici de la tardor a finals de l'estiu antàrtics. Però el retard dels joves pingüins en llançar-se a l'aigua va retenir l'equip de rodatge encara tres mesos més a l'Antàrtida, per poder filmar el final de la història.

L'expedició dels pingüins emperador es va rodar a la [Terra Adèlia](#), franja de l'Antàrtida controlada per França.

El calendari del procés de gestació i cria del pingüí emperador és el següent:

- **Finals de març:** Els pingüins arriben a la Terra Adèlia i inicien la seva marxa d'entre 100 i 160 Km vers el pol Sud magnètic. La travessia dura quasi un mes.
- **Maig:** Aparellament i fecundació. Quinze dies per pondre l'ou. Les femelles tornen al mar, després d'uns dos mesos de dejuni. Incubació de l'ou per part del mascle.
- **Mitjans de juliol:** Naixement de la cria. Tornen les mares. Els mascles marxen cap al mar, després d'uns quatre mesos de dejuni.
- **D'agost a octubre:** Alimentació de les cries, amb viatges intercalats de les mares i els pares al mar. Primeres passes dels pollets i aprenentatges de la convivència dins a colònia.
- **D'octubre a desembre:** Els petits pingüins es queden sols i entrenen el seu viatge cap al mar.

El director coneixia la història del pingüí emperador des de feia 10 anys. Havia treballat en aquell mateix emplaçament antàrtic com a ornitòleg. Conscient de la dificultat de rodarla, va esperar a considerar-se professionalment més madur per afrontar el repte.

El director no es va quedar a l'Antàrtida durant tot el rodatge. Va anar-hi amb l'equip al febrer, va romandre un mes donant indicacions als dos operadors de fotografia i va tornar cap a França.

Al novembre va viatjar-hi de nou amb un operador especialitzat en rodatges submarins per gravar les imatges sota l'oceà.

Els dos operadors van poder rodar gràcies a un esquema de guió que els havia deixat el realitzador, en el qual estaven pautats els processos i les diverses accions que seguirien els pingüins emperador.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

2. LA PEL·LÍCULA

2.5. Informacions d'interès sobre la pel·lícula

Un gran temporal de neu i vent gelat, amb una velocitat de 150 Km/h i temperatures de -60°C, va sorprendre els dos operadors.

Aquests van estar a punt de perdre's i morir. Es van salvar, però tot i així van patir congelacions greus que els van fer romandre un mes a la base per guarir-se.

Originàriament, la pel·lícula havia estat pensada per a televisió. Un cop van haver visionat tot el material rodat, el documental es va convertir en un projecte cinematogràfic.

Als EUA, diverses organitzacions conservadores i religioses van utilitzar la pel·lícula com a justificació de les seves tesis en pro de la família tradicional, en contra de l'avortament i la teoria de l'evolució, etc.

Amb l'estrena mundial, el film va ser vist als cinemes per uns 19 milions d'espectadors i espectadores. Va servir per recaptar uns 130 milions de dòlars en entrades. La producció havia costat 2,5 milions d'euros.

El viatge de l'emperador ha obtingut nombrosos premis, reconeixements i nominacions, entre els quals destaca l'Oscar al millor llargmetratge documental, el 2006.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula ***El viatge de l'emperador*** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

- Activitat prèvia a l'aula (1 hora)
- Anada al cinema per participar a la sessió de projecció
- Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim)
- Acció de compartir al [Bloc](#) les creacions de cada grup classe
- Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn

Per encertar el camí, suggerim dues possibilitats d'activitat d'aula (1 hora): una de debat i una altra de cerca i comentari de notícies al voltant del tema d'aquest curs, ***El dret a créixer en família***. Així podeu triar la que més us convingui o bé idear-ne una altra. Cap al final de la sessió, serà convenient explicar breument ***El viatge de l'emperador*** i els drets dels infants que s'hi aborden.

Així es pot preparar l'anada al cinema i decidir com compartir amb la resta d'escoles les qüestions que hagin sorgit en aquesta sessió prèvia a l'aula. Un cop a la sala, hem previst una posada en comú per part de tots els grups classe participants a cada sessió.

Després d'assistir a la projecció, la proposta és que cada grup classe realitzi una activitat de creació a l'aula, per anar més enllà en el treball dels drets dels infants i aprofundir en les qüestions que hagi despertat la pel·lícula i la posada en comú.

Hem buscat una activitat que, segons com s'enfoqui, pugui abastar una sola sessió d'1 hora de classe o bé assolir un tractament més transversal en el currículum i es desplegui al

llarg d'un màxim de 6 hores lectives.

Us proposem organitzar l'alumnat en petits grups. Cadascun pot treballar un dels drets dels infants que s'hagi abordat a partir del film i, per aprofundir-hi, elaborar una composició fotogràfica i de text, ja sigui en forma de mural o presentació digital.

Un cop finalitzada l'activitat creativa, ens feu arribar els resultats i els publicarem al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#). Per acabar, us suggerim algunes possibles petites accions a dur a terme amb les famílies, amb la intenció de connectar tot allò après i debatut amb la vida quotidiana i l'entorn.

Tot seguit us proposem com portar a terme les activitats a l'aula. Durant tot el procés, aniria bé que comptéssiu amb el [Bloc](#) com a espai de consulta, ampliació d'informació i interacció amb la resta de centres educatius participants.

Una proposta pedagògica a desenvolupar en cinc espais educatius:

1. Aula i escola
2. Sala de cinema
3. Aula i escola
4. Bloc i ciutat
5. Famílies i entorn

Cerca de complementarietat entre tots ells.

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Pluja d'idees i debat

L'activitat comença amb una pluja d'idees (10') sobre les qüestions claus dels drets dels infants a treballar amb ***El viatge de l'emperador***. Anirà bé explicar-los que ens fixarem en les famílies de pingüins per més endavant conèixer a fons alguns dels drets dels nens i les nenes:

- Com us imagineu que els pingüins protegeixen les seves cries (abans de néixer i just després)? Qui penseu que té un paper més important: el pare o la mare? Per què?
- Com deuen mostrar al pollet de pingüí que l'estimen molt?
- Com cuiden els petitons tant el pare i la mare com la resta de la colònia de pingüins?

(Si en un nivell educatiu anterior l'alumnat ha treballat els pingüins com a projecte, convé partir de tot l'après aleshores).

Les diverses aportacions anirà bé recollir-les a la pissarra, almenys una de cada alumne/a. També és interessant adreçar l'alumnat a parlar-ne abans a casa i així venir a classe amb alguna idea sobre qualsevol dels tres temes plantejats.

En base a les idees recollides, es prepararà un debat amb el grup classe subdividit en dos equips prou equilibrats (nens/nenes, destresa en l'expressió, seguretat en un/a mateix/a, etc.). Abans d'engegar-lo anirà bé decidir conjuntament i apuntar a la pissarra quin serà el primer tema a debatre de tot el que hagi sortit a la pluja d'idees (5').

Per començar, primer farà tres aportacions l'equip 1 i després l'equip 2. A partir d'aquí ja s'obrirà el torn de paraules indistintament i es coordinarà per part del professorat. Per tancar-lo, cada equip aportarà alguna cosa que ha après de l'altre equip (15').

Amb el tancament del debat i el recordatori de les opinions sorgides a la pluja d'idees, es pot estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un nen i una nena (10').

Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) de la pel·lícula ***El viatge de l'emperador*** (10').

2. Cerca i comentari de notícies

S'enceta també amb una pluja d'idees (10') sobre alguns temes centrals de la pel·lícula ***El viatge de l'emperador***.

- Per què els pingüins protegeixen molt les cries abans de néixer i fins que es fan grans?
- Com us imagineu que la mare i el pare acullen el petit pollet quan arriba al món?
- Què penseu que fa la mare? I el pare? I la resta de pingüins de la colònia?
- Per què deu ser important que se n'ocupin tant el pare com la mare?

(Si en un nivell educatiu anterior l'alumnat ha treballat els pingüins com a projecte, convé partir de tot l'après aleshores).

**Dues possibilitats d'activitat
prèvia a l'aula: debat o comentari de notícies**

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.2. Per anar al cinema

Tot el que surti es pot recollir a la pissarra (per exemple, un/a alumne/a diferent cada cop que s'obri un tema). Anirà bé apuntar almenys una aportació de cada alumne/a. Per animar la pluja d'idees, podeu adreçar l'alumnat a parlar-ne a casa i venir a classe amb aportacions sobre qualsevol dels temes plantejats.

En base a totes les idees recollides, s'orientarà una cerca de notícies relacionades. Es pot fer directament a l'aula i/o la pot portar preparada el professorat, però hauria de servir per trencar estereotips i aixecar noves mirades sobre les qüestions comentades.

Així serà més interessant el debat al voltant de les notícies que s'hagin trobat. L'activitat es pot plantejar subdividint el grup classe en quatre equips de treball (cada un especialitzat a debatre i comentar una notícia concreta), o bé continuant amb el gran grup, amb l'ajuda d'una pissarra digital, o d'un projector i un ordinador portàtil (25').

Amb la posada en comú i/o el recordatori final dels resultats de la cerca de notícies i les opinions recollides a la pluja d'idees, es pot estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement a poder ser un nen i una nena (10').

Al final de la sessió arriba el moment de presentar la sinopsi i el [tràiler](#) de la pel·lícula **El viatge de l'emperador** (10').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes.

Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú que organitzarem a la sala abans i després del film.

Informació de suport:

[Los pingüinos macho incuban los huevos](#)
[Pingüino emperador](#)

[Los pingüinos emperador: Todo por sus crías](#)

[Web sobre els pingüins. Com es reproduïen?](#)
[Els pingüins. Aparellament i reproducció](#)
[El nostre projecte. Els nostres pingüins](#)

3.3. Del cinema a l'aula

Així creixem en família!

Després d'anar a veure el film, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa en subdividir el grup classe en quatre equips de treball.

El punt de partida és que cada subgrup triï i tracti un dels drets dels infants que han sortit reflectits a **El viatge de l'emperador**.

1. Dret de l'infant a ser protegit des de l'estadi previ al naixement i sobretot en les primeres etapes de la vida.
2. Dret de l'infant a ser acollit en un entorn familiar on rebi amor i protecció.
3. Dret a la cura per part de la mare, el pare, la família i la comunitat.
4. Dret a un acompanyament compartit entre ambdós progenitors durant la criança i tot el procés d'educació del fill o la filla.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.3. Del cinema a l'aula

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa del seu dret en forma de mural o presentació de diapositives, en un treball basat en la composició fotogràfica i la creació de petits textos.

En un primer moment, cada grup ha de traslladar les escenes viscudes amb la pel·lícula ***El viatge de l'emperador*** a possibles situacions humanes que vulguin reflectir en la seva creació final (a escollir entre mural o presentació de diapositives). Tot seguit, cada equip fa una immersió en el significat del dret dels infants escollit i pensa quines imatges i textos poden anar-li bé per explicar-lo. Un cop buscadeu les fotografies i fets els petits escrits, ja pot passar a la composició del mural o la presentació de diapositives en format digital.

Per als murals, es pot fer servir una cartolina gran o paper d'embalar. Després caldrà fotografiar-los per compartir-los al [Bloc](#). Les presentacions poden constar d'unes 4 a 6 diapositives cada una. Per publicar-les al [Bloc](#), és possible enviar per separat les de cada grup classe o ajuntar-les totes en una sola presentació.

Amb l'elaboració dels murals o les presentacions de diapositives, s'ofereix a l'alumnat la possibilitat de treballar de forma creativa els drets dels infants i el film, així com aprofundir en el debat generat a l'aula abans d'anar al cinema i també a la sala amb les aportacions de totes les escoles.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quin dret tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides en el visionat del film i les posades en comú prèvia i posterior.

Aleshores es pot dedicar la meitat de la sessió a què els quatre subgrups, en paral·lel, pensin i dissenyin els murals o les presentacions de diapositives, i l'altra meitat a realitzar i compondre cada una de les creacions.

Ara bé, si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi del film, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions en grup, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

Una possible seqüència didàctica del desplegament més minuciós de l'activitat seria:

- Creació dels subgrups i distribució de tasques. Exercici de trasllat de les escenes de la pel·lícula ***El viatge de l'emperador*** a possibles situacions humanes. Proposta d'optar pel mural o la presentació de diapositives. A la segona part de la sessió, tria i immersió de cada equip en el dret dels infants a explorar (1 hora).
- Per equips treballant en paral·lel, reflexió en grup i també individual per crear un punt de vista sobre el dret escollit. Pluja d'idees i presa de decisions sobre quines imatges i textos pot fer servir cada grup per explicar-lo. Cerca d'imatges i elaboració de textos (1 hora).

Activitat de creació a l'aula:
Així creixem en família!

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.3. Del cinema a l'aula

- Continuitat de la tasca de cerca d'imatges i elaboració de textos que calguin. Definició de la composició final del mural o la presentació de diapositives per part de cada equip (1 a 2 hores).
- Treballant en paral·lel per subgrups, realització del mural o la presentació de diapositives que combina textos i fotografies. Exposició oral de cada creació a la resta del grup classe (1 a 2 hores).

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions familiars referides als drets dels infants treballats.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre per què la família és una peça clau per garantir els drets dels infants.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica El dret a créixer en família.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat del Bloc [Creacions escolars](#) i proposeu a les famílies entrar-hi. Així podreu veure com hi hem publicat els vostres treballs. També podreu conèixer les creacions de les altres escoles.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens podrà fer arribar les creacions dels seus subgrups de treball per e-mail, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#) podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us farem arribar per correu electrònic un qüestionari d'avaluació del Cicle de Cinema i Drets dels Infants que podreu omplir directament en línia.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant aquesta activitat any rere any.

Visites a l'apartat [Creacions escolars](#) del Bloc

El viatge de l'emperador

Luc Jacquet

Cicle Mitjà d'Educació Primària

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

[Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#)

Textos legislatius al web de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona:

- [Llistat de textos de referència](#)
- [Documents de lectura fàcil](#)

Altres:

[Barcelona és família](#)

- [Secció de vídeos del web](#)
- [L'aprenentatge i l'educació](#)
- [La confiança](#)

[Una escola amb drets](#)

[El viatge de l'emperador a Wikipèdia](#)

Crèdits

Guia realitzada per:
Carme Mayugo i Oriol Porta
Teleduca. Educació i Comunicació SCP
teleduca@teleduca.org
93 4509826

4.2. Bibliografia i filmografia

Denou, V. (2010). *En Teo i la seva família*. Barcelona: Edicions 62

Denou, V. (2010). *En Teo i els seus avis*. Barcelona: Edicions 62

Denou, V. (2010). *En Teo i el seu aniversari*. Barcelona: Edicions 62

Kipling, R. (2011). *El llibre de la selva*. Col·lecció Clàssics de Lectura Fàcil. Barcelona: Castellnou

Gasol, A. (2009). *El somni de l'Amina*. Barcelona: Baula

Gutman, A. i Hallensleben, G. (2001). *Els gelos d'en Garpar*. Barcelona: Juventud

Miró, A. (2003). *Els quatre viatgers*. Barcelona: La Magrana

Velthuijs, M. (2005). *La granota a l'hivern*. Barcelona: Cruïlla

El jardín secreto. Agnieszka Holland (dir.). EUA, 1993

El perro mongol. Byambasuren Davaa (dir.). Alemanya, 2005

L'ós. Jean-Jacques Annaud (dir.). França, 1988

Mathilda. Danny DeVito (dir.). EUA, 1996

Nòmades del vent. Jacques Perrin (dir.). França i Espanya, 2002

